

**Pan  
Jarosław Wojciechowski  
Dolnośląski Komendant Wojewódzki  
Państwowej Straży Pożarnej  
we Wrocławiu**

LWR-410-27-03/2009  
P/09/061

### **WYSTĄPIENIE POKONTROLNE**

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli<sup>1</sup>, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura we Wrocławiu przeprowadziła kontrolę Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu, zwanej dalej „Komendą Wojewódzką”, w zakresie funkcjonowania numeru alarmowego 112 w latach 2007-2009.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 24 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli mimo stwierdzonych uchybień ocenia pozytywnie przyjmowanie przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej zgłoszeń na numer alarmowy 112 z telefonów stacjonarnych na obszarze województwa dolnośląskiego, z wyłączeniem Wrocławia i powiatu wrocławskiego.

Podstawą przyjmowania zgłoszeń na numer alarmowy 112 z telefonów stacjonarnych w województwie dolnośląskim (z wyłączeniem Wrocławia i powiatu wrocławskiego) było porozumienie zawarte przez Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej (PSP) we Wrocławiu z Wojewodą Dolnośląskim w dniu 28 grudnia 2006 r. na podstawie obowiązującego wówczas art. 61 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym

---

<sup>1</sup> Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Ratownictwie Medycznym<sup>2</sup>. Przywołany przepis umożliwiający jednostkom PSP podjęcie zadań centrów powiadamiania ratunkowego (w tym przyjmowanie zgłoszeń na numer alarmowy 112) został uchylony z dniem 10 lutego 2009 r. art. 4 pkt 8 ustawy z 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw<sup>3</sup>. Po uchyleniu tego przepisu jednostki PSP z Dolnego Śląska nie zaprzestały przyjmowania zgłoszeń alarmowych oraz obsługi numeru 112. Przepisy obowiązujące od 10 lutego 2009 r., wprowadzone do ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej<sup>4</sup> wymienioną wyżej ustawą z 5 grudnia 2008 r. umożliwiają również jednostkom PSP realizację zadań centrów powiadamiania ratunkowego, nie dłużej jednak, niż do końca 2011 r. W tym stanie rzeczy kontynuowanie wykonywania zadań centrów powiadamiania ratunkowego przez jednostki PSP, zdaniem Najwyższej Izby Kontroli wymaga zaktualizowania porozumienia powierzającego ich wykonanie (dostosowania do przepisów znowelizowanej z dniem 10 lutego 2009 r. ustawy o ochronie przeciwpożarowej), czego do czasu zakończenia kontroli NIK nie uczyniono.

Zgłoszenia z telefonów stacjonarnych z obszaru województwa dolnośląskiego z wyłączeniem Wrocławia i powiatu wrocławskiego na numer alarmowy 112 przyjmowali dyżurni stanowisk kierowania 25 komend powiatowych (miejskich) PSP w oparciu o procedurę P-17. Wymieniona procedura zawiera m.in. opis postępowania przy przyjmowaniu zgłoszeń oraz wzory dokumentów związanych z przyjęciem zgłoszenia. Na wymienionym obszarze zapewniona została ciągła i jednolicie prowadzona obsługa telefonu alarmowego 112 w ramach stacjonarnych sieci telekomunikacyjnych.

Pan Komendant aktywnie uczestniczył w wypracowaniu koncepcji funkcjonowania w województwie dolnośląskim systemu powiadamiania ratunkowego z zastosowaniem telefonu alarmowego 112. W kwietniu 2008 r. w porozumieniu z Wojewodą Dolnośląskim powołał Pan zespół pod przewodnictwem Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego PSP do opracowania koncepcji funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego na obszarze województwa dolnośląskiego, a w grudniu 2008 r. grupę roboczą do zorganizowania tego systemu. Rezultatem przedmiotowych działań było opracowanie zaakceptowanej przez Wojewodę „Koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego dla województwa dolnośląskiego”. Według tego dokumentu na obszarze województwa dolnośląskiego

---

<sup>2</sup> Dz.U. z 2006 r. Nr 191, poz. 1410 ze zm.

<sup>3</sup> Dz.U. z 2009 r. Nr 11, poz. 59

<sup>4</sup> Dz.U. z 2002 r., Nr 147, poz. 1229 ze zm.

zaplanowano funkcjonowanie wojewódzkiego centrum powiadamiania ratunkowego, jako wspólnego stanowiska kierowania Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej i lekarza koordynatora ratownictwa medycznego oraz 12 centrów powiadamiania ratunkowego obsługujących obszar od 1 do 4 powiatów. Ustalono stan zatrudnienia zintegrowanych stanowisk kierowania tworzonego systemu na 98 etatów funkcjonariuszy PSP, 173 - dyspozytorów medycznych i 72 - operatorów. Oszacowano też nakłady na zorganizowanie tego systemu w latach 2009–2012 na 26.907 tys. zł, z tego 17.877 tys. zł. na wydatki majątkowe. Dla sfinansowania części tych nakładów w 2009 r. pozyskano środki rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczone na budowę systemu powiadamiania ratunkowego w wysokości 1.300 tys. zł oraz na realizację „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007-2009” przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej – 275,9 tys. zł. Pierwsze z wymienionych środki rezerwy przeznaczono na opracowanie dokumentacji dostosowania 10 Komend PSP na centra powiadamiania ratunkowego (800,0 tys. zł) oraz na wyposażenie Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Komendzie Miejskiej PSP w Świdnicy (500 tys. zł). Środki na realizację wymienionego wyżej programu przeznaczono natomiast na modernizację sieci teleinformatycznej i zakup niezbędnych urządzeń do funkcjonowania centrów planowanych w 9 komendach powiatowych (miejskich) PSP.

Komenda Wojewódzka PSP nie pozyskała informacji dotyczących uzgodnionych z Wojewodą Dolnośląskim procedur współpracy pomiędzy przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, a służbami m.in. wykonującymi zadania w zakresie ratownictwa i niesienia pomocy ludności (jakimi niewątpliwie są jednostki PSP) w zakresie zachowania ciągłości świadczenia usług oraz ich odtwarzania na zasadach preferencyjnych w sytuacjach szczególnych zagrożeń. Procedury takie stosownie do przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne, tj. art. 176 ust. 1 i 2 obowiązującego do 5 lipca 2009 r. oraz art. 176a ust. 1 i 2 obowiązującego od 6 lipca 2009 r. winny stanowić element planów działań tych przedsiębiorców w sytuacjach szczególnych zagrożeń, podlegający uzgodnieniu z wojewodą każdego województwa na obszarze którego przedsiębiorca telekomunikacyjny wykonuje działalność. Brak przedmiotowych informacji – zdaniem Najwyższej Izby Kontroli - może utrudnić działania utrzymujące lub odtwarzające w sytuacjach szczególnych zagrożeń świadczenie jednostkom PSP usług telekomunikacyjnych.

W komendach powiatowych PSP wykonywano systematycznie kontrolę funkcjonowania numeru 112, obejmującą zarówno wyposażenie w sprzęt łączności jak i umiejętności praktyczne dyżurnych pełniących służbę na stanowiskach kierowania oraz sposób dokumentowania przebiegu służby. Okresowo przeprowadzano również próby sprawności wywołań kierowanych na numer alarmowy 112 oraz możliwości pozyskiwania danych o zakończeniu sieci, z którego dokonano zgłoszenia. Ostatnie testy w tym zakresie, przeprowadzone w październiku 2009 r. nie wykazały nieprawidłowości w odbieraniu zgłoszeń lub lokalizowaniu adresu zainstalowania zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112.

Próby przeprowadzone podczas trwania kontroli przez kontrolera NIK potwierdziły możliwość sprawnego uzyskania połączenia na numer 112, w czasie nieprzekraczającym 30 sekund jedynie z sieci telefonii stacjonarnej TP S.A. Z 4 zainicjowanych natomiast połączeń z ogólnie dostępnych telefonów sieci DIALOG, w jednym przypadku (w Dzierżoniowie przy ul. Przedmoście 38) nie uzyskano w ogóle połączenia z dyżurnym Straży Pożarnej. Także system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy nie zadziałał z wystarczającą precyzją (rzetelnie). Na 9 połączeń z telefonów stacjonarnych sieci TP S.A., w jednym przypadku pozyskane dane o zakończeniu sieci z której zostało dokonane połączenie zostały ograniczone do nazwy miejscowości (Łagiewnik). Podnieść w tym miejscu należy, że udostępnione jednostkom PSP karty kryptograficzne umożliwiały za pośrednictwem przeglądarki internetowej lokalizację wyłącznie zakończenia sieci TP S.A. Tymczasem stosownie do art. 9 powołanej wcześniej ustawy z 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw jednostki wykonujące zadania centrów powiadamiania ratunkowego mają prawo uzyskiwania od wszystkich operatorów publicznych sieci telefonicznych informacji dotyczących lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112. Pomimo to, Komenda Wojewódzka PSP nie wystąpiła do operatorów stacjonarnych sieci telefonicznych (innych niż TP S.A.) z wnioskami o udostępnienie jednostkom PSP wykonującym zadania centrów powiadamiania ratunkowego informacji dotyczących zakończenia sieci, z którego zostało wykonane takie połączenie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

1. *Podjęcie działań ukierunkowanych na zaktualizowanie porozumienia z Wojewodą Dolnośląskim, powierzającego jednostkom PSP realizację zadań centrów powiadamiania ratunkowego.*
2. *Wystąpienie do operatorów publicznych sieci telefonicznych innych niż TP S.A, o udostępnienie informacji dotyczących lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112.*
3. *Pozyskanie informacji o uzgodnionych z Wojewodą Dolnośląskim aktualnych procedurach współpracy pomiędzy przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, a służbami wykonującymi zadania w zakresie ratownictwa i niesienia pomocy ludności (w tym jednostkami PSP) dotyczące zachowania ciągłości świadczenia usług oraz ich odtwarzania w sytuacjach szczególnych zagrożeń.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Komendanta o przedstawienie, w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.